

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ
ROČNÍK XII. ČÍSLO 3 MAREC 2004

*Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojích najmenších bratov,
mne ste urobili Mt 25, 40*

**Zamyslenie o púšti - Rozhovor s p. Vysočanim - O skautoch
Obyčajná krížová cesta - Informácie o 1. sv. prijímaní**

ZAMYSLENIE O PÚŠTI

V biblickej symbolike púšť predstavuje istú etapu cesty k Bohu. Všetci pozvaní k viere musia prejsť túto etapu. Prešiel ju **Abrahám**, keď opustil chaldejský Haran a hľadal zasľúbenú zem. Na púšti za začína **Mojžišova** história, keď sa mu Pán Boh zjavuje v horiacom kre a v tichosti púšte ho povoláva k zvláštnej úlohe – vyslobodiť vyvolený národ. Na púšť odchádza **Eliáš**, keď uteká, aby si zachránil život. Boh mu káže putovať 40 dní a 40 nocí a až na konci sa mu zjaví v lahodnom vánku, aby mu v hĺbke púšte zveril špeciálne poslanie. Pán Boh sa nezjavuje Eliášovi v hukote, ani v búrke, ani v zemetrasení, ale v tichu prírody a v tichu srdca; nie v okamihu rozrušenia, ale mlčania, keď sa oslobodí od starostí a strachu a zostáva sám s Bohom. Boh hovorí cez proroka **Ozeáša** o Izraeli ako o svojej snúbenici, ktorú s láskou vyprevádza na púšť. „*Preto ju vyvábim, zavediem ju na púšť a prehovorím k jej srdcu*“ (Oz 2,16). Boh vedie človeka na púšť z lásky, lebo púšť je Boží dar. Až na púšti sa uskutocňuje to, o čo prosil sv. **Augustín**: „*Pane, daj, aby som poznal teba a aby som poznal seba!*“

Podobne sa pozerala na svoj život sv. **Bernardeta Soubirsová**, ktorej „*Testament*“ je neobyčajne výrečným svedectvom vďačnosti za spoznané dary: „*Vďaka Ti, Ježišu, za chudobu mamičky a otecka, za starý mlyn, za hrubé dosky nášho domu, za prašivé ovce, ktoré som pásavala. Vďaka Ti, Bože, že som hladovala a nebola takmer nikdy nasýtená; za starosť o deti a za pasenie*

oviec. Vďaka ti, Bože, za prokurátora i komisára, za žandárov, za tvrdé slová pána farára Peyramala... Za dni, keď si prišla Svätá Panna, aj za tie noci, keď si neprišla, budem schopná ďakovať až v raji. Za prijaté zauškovania, za posmešky, za urážky, za tých, ktorí ma pokladali za blázna, za podvodníčku, za zlodejku, vďaka Ti, Mária Matka. Za to, že som nikdy neovládala pravopis, za pamäť, ktorú som nikdy nemala, za moju nevedomosť a hlúposť, vďaka. Ďakujem, lebo keby bolo na zemi iné dievča, nevedomejšie a hlúpejšie ako ja, bola by si iste vybrala ju ...“

PÚŠTOU v zmysle skúšok viery, a tým aj výzvou, aby si posilnil svoju vieru, môže byť každá ťažká situácia. Môžu to byť napr. ťažkosti, ktoré vyplývajú z nášho vzťahu k druhému človekovi,

choroba, pocit ubíjajúcej samoty či iné veľmi ťažké stavy duše, plné suchoty, keď sa ti zdá, akoby Boh odišiel, keď necítiš jeho prítomnosť a čoraz ťažšie ti je uveriť v ňu.

Človek môže žiť veľmi povrchné. Až ťažké situácie, skúsenosti púšte ho nútia rozhodnúť sa a tak objaviť hlboké vrstvy dobra alebo zla.

Sv. Margite Márii Alacoque, veľkej apoštolke úcty Božského Srdca, povedal Pán Ježiš s neobvyklým nadšením: „*Dovoľ mi konať!*“ Kresťanstvo je náboženstvo milosti, náboženstvo, ktoré nás vedie k tomu, aby sme dovolili pôsobiť Kristovi, aby sme sa čoraz viac otvárali pre jeho pôsobenie. Ide o také otvorenie sa, ktoré by dovolilo Kristovi v nás naplno žiť. Vtedy bude môcť vytvoriť z teba svoje veľdielo, ako to bolo

v prípade Márie, ktorá žila vierou, dôverou a úplným odovzdaním sa Pánovi.

Základný princíp Božej činnosti je v tom, že On sa nechce vnucovať. Ak budú dvere tvojho srdca zamknuté, nebude ich násilím vypačovať. „*Ježiš ma zastúpi vo všetkom*“, napísala Margita Mária, „*ale len vtedy, keď mu dovoľím, aby vo mne pôsobil. Bude vo mne milovať, túžiť, doplní všetky moje nedostatky.*“ Odovzdanosť Bohu je najvyššia forma dôvery, najvyššia forma opretia sa o Pána. Keď si slabý, nemôžeš sa spoliehať na seba, nemôžeš si dôverovať a to je príležitosť vrátiť sa k nemu a zatúžiť oprieť sa oňho. Tak často sa brániš pred touto najväčšou milosťou, milosťou slabosti, a predsa už **sv. Pavol** napísal: „*Sila sa dokonale prejavuje v slabosti. A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila ... Lebo keď som slabý, vtedy som silný.*“ (2Kor 12,9-10)

Človek na púšti sa mení, stáva sa iným, pretože tu dochádza k vedomému vyhraneniu postojov. Stáva sa teda alebo lepším, alebo horším. Môže sa stať zločincom, ale môže sa stať aj svätým.

O radikalizme sv. Terezky Ježiškovej povedala jej **rodná sestra Mária**: „*Si posadnutá Bohom*“ (List Márii 16.9.1896). „Posadnutá,“ to znamená túžiaca dať Pánovi všetko. Podľa jej príkladu skús chcieť čoraz viac, aby sa evanjeliový radikalizmus zmocnil tvojej vôle, aby si tiež bol Bohom „posadnutý“, aby si so **sv. Terezkou** mohol povedať: „*Volím si všetko, čo ty chceš!*“ (Listy, I. zv. 89). V deň svojej smrti, večer 30. septembra 1897, **sv. Terezka** povedala: „*Nikdy som si nemyslela, že by bolo možné toľko trpieť. Nikdy! Nikdy! Nevieť to ináč vysvetliť, len svojou horúcou túžbou zachraňovať duše.*“ (Žltý zápisník, 30.9.1897)

Sv. Ambróz zdôrazňuje, že Pán Boh nepozerá natoľko na to, čo mu obetujeme, ako na to, čo si nechávame pre seba. Boh je žiarlivým Bohom. Navždy si ťa zamiloval a chce, aby si sa úplne otvoril pre jeho dary, aby ťa mohol obdarit' všetkým. Keď sa Boh približuje k človekovi, oslabuje ho. Robí teda opačne, akoby sme očakávali. Zdá sa ti, že ty kráčaš k nemu, že v tejto situácii sa musíš stávať stále mocnejším, stále viac si vedieť poradiť. Avšak to On sa približuje k tebe a ako sa približuje, robí ťa slabším – či už fyzicky, duševne alebo duchovne. Robí to preto, aby mohol v tebe svojou mocou prebývať, pretože tvoja slabosť uvoľňuje miesto Jeho moci.

Sv. Maximilián Kolbe počas svojich neobyčajných apoštolských výprav sa cítil úplne bezmocný. Podnebie bolo často veľmi nevhodné pre jeho choré pľúca, ale znášal ťažkosti zámořských ciest a vlhkost', pre ktorú niekedy nemožol dýchať. To všetko však nezahatalo jeho túžby, aby hlásal kráľovstvo Nepoškvrnenej po celom svete, hoci neraz sa vzdalo, že už ani hodinu neprežije na lodi. Možno vtedy hovoril Panne Márii: Ja už asi nevydržím ani hodinu na mori, ako teda budem šíriť tvoje kráľovstvo? A predsa táto slabosť bola všetkou jeho silou. Ak si Boh chce poslúžiť tebou, tak len na základe tvojej slabosti. Keď chceš apoštolovať v pocite svojej sily a moci, staneš sa antiznakom. Ľudia nechcú tvoju moc, tvoju vlastnú moc, pretože ich pokoruje. Ani Pán Boh nepotrebuje tvoju silu, aby ťa urobil znamením a poslúžil si tebou, ale práve naopak, potrebuje tvoju slabosť. Táto myšlienka je veľmi jasne vyjadrená už v SZ na príklade **Gedeona** (Porov. Sdc 7,1-8;10). Gedeonov nepriateľ má 130 000 vojakov a Gedeon má 32 000 – štyri razy menej. Avšak

v histórii sa udiali víťazstvá aj pri takýchto disproporciách. Pre Pána Boha je však tento nepomer primálny. Nariaďuje zmenšiť počet Gedeonovho vojska. Prvou skúškou zmenšuje 32 000 na 10 000. Teraz je počet Gedeonových vojakov trinásťkrát menší. V histórii stratégie boja sa víťazstvo pri takomto nepomere už nerodí, ale človek by si ho ešte mohol privlastniť a pripísať vlastnému géniovi. Gedeon je teda ešte stále dosť silný, ešte sa môže spoliehať na svoje možnosti. Boh ho podrobuje ešte jednej skúške: Rozkazuje mu, aby počet 10 000 vojakov zmenšil na 300.

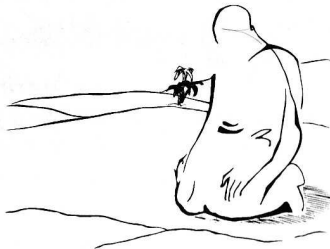
Teraz nevieme, či je to situácia dramatická, alebo komická. Je naozaj smiešne ísť do boja proti nepriateľovi, ktorý je 450 – krát silnejší. V tomto prípade môže už len Boh zvíťaziť, nie Gedeon. A Gedeon ide s touto

hŕstkou a zvíťazí. Tento drvivý nepomer spôsobí, že Gedeon nebude mať ani pokúšenie, aby si pripísal toto víťazstvo. Celá situácia je taká absurdná, akoby Pán s úsmevom hovoril: Vidíš Gedeon, chcel si zvíťaziť vďaka svojim schopnostiam a sile vojska. Pozri, ostalo ti 300 ľudí na 130 000 nepriateľov. Čo ty na to? Gedeon dôveroval Pánovi a dosiahol víťazstvo, aké história nepamätá.

Pán ukladá svoj poklad do krehkých hlinených nádob, aby Boh mal zvrchovanú moc, a nie my. (Porov. 2 Kor 4,4-7) Pán obral Gedeona o jeho ľudskú moc, urobil ho malým a slabým, urobil niečo, čo sa ľudsky zdá absurdné. Niečo podobné sa môže stať aj v tvojom živote. Ak je v tebe takých 32 000 prvkov ľudskej moci, Pán Boh z nich urobí

najskôr 10 000 a potom 300. Vtedy budeš veľmi slabý, skoro ako padlý v boji, a práve takýto – slabý – budeš môcť zvíťaziť. Bude to víťazstvo nie tvojou mocou, ale Božou.

Pozbavenie sa všetkého, ktoré človek zakúsi na púšti, a poznanie pravdy o sebe umožňuje mu zároveň poznať pravdu o Bohu, ktorý je láskou; zažívať jeho zvláštnu prítomnosť a moc, ale predovšetkým mu umožňuje skusovať jeho milosrdenstvo. Boh totiž na ľudský hriech a jeho slabosť odpovedá láskou a otcovskou starostlivosťou. Ľudu, ktorý sa búri a hreší, odpovedá zázrakom manny a vody, ktorú vtedy tak veľmi potrebujú. Napriek ľudskému zlu, ktoré sa na púšti výrazne prejavuje, je v nej Boh prítomný zvláštnym spôsobom. Boh bol viditeľný a zároveň ukrytý v oblaku a v ohni. Oblak, ktorý upozorňoval

na Božiu prítomnosť, súčasne ho skrýval. Bol pre Izraelitov súčasne svetlom i tmou. Symbolizoval blízkosť i nedostupnosť Boha.

Skúsenosť púšte ti pomôže objaviť potrebu Boha a spoznať svoju úplnú závislosť od neho. Totiž v tom čase, keď prežíváš veľmi ťažké chvíle znechutenia, pokúšenia, temnoty, viac si uvedomíš svoju vlastnú bezradnosť a nemohúcnosť. Keď objavíš pravdu o sebe a budeš prosiť Boha o odpustenie, stretneš sa podobne ako márnotratný syn s Otcovou veľkou nežnosťou a neobyčajnou radosťou z tvojho návratu. Budeš sa môcť pozrieť do jeho očí plných lásky. Boh odpúšťaním bude tvojou pokorou.

Podľa knihy: Úvahy o viere

od Tadeusza Dajcera

Spracoval: Mons. Ján Bednár, dekan

DNES NA SLOVÍČKO S PETROM VYSOČÁNIM, PRIEVIDŽANOM S TRANSPLANTOVANÝM SRDCOM

Žiť s transplantovaným srdcom je výnimočná záležitosť. Prináša to bolesť, utrpenie, ale i nádej. Pán Peter Vysočáni je jeden z mála žijúcich na Slovensku, ktorý podstúpil všetky útrapy transplantácie. Hlavne preto, aby si s láskou znovu objal svoju rodinu. Vie svojou náturou tešiť iných. Diplomovaný dramaturg, baník a basketbalista bane Cígeľ, prijal naše pozvanie a podelil sa s nami o náročnej životnej ceste, ktorú prežil, kým sa druhýkrát narodil. Narodil sa v Nitre, od mala vyrastal v Prievidzi na Dlhej ulici. Na mieste, kde je Drevený rínek stála päťročná škola, ktorú navštevoval. S manželkou majú dve dcéry. Vnučka Sofia je ich slniečkom. Aj trikrát denne chce zopakovať slová: „Mám veľmi

zlatú ženu, ľúbim ju a ďakujem jej za všetko.“ Manželka je rehabilitačná sestra. Najkrajším okamihom života boli preňho Vianoce, keď sa dostal domov po transplantácii. Pustili ho na štyri dni domov a priniesol si darček v sebe - NOVÉ SRDCE.

Pán Vysočáni, aké bolo vaše detstvo?

Keď som ako chlapec chodil do kláštora na bohoslužby, stáli sme pri omši podľa cechov. My sme boli zaradení medzi krajčírov, kožušníkov a kováčov. Náboženstvo ma učil dp. Vozár. Veru, chodili sme aj na ovocie do farskej záhrady s chlapcami. Hovorievali mi „šinter“. Mám peknú pamiatku zo sv. prijímania, kde som v krátkych nohaviciach, bielych pančucháčoch a šťastný. Študoval som na konzervatóriu, vyučil sa za automechanika a pracoval na bani. Už ženatý som si dorobil maturitnú skúšku i konzervatórium.

Koľko rokov žijete s transplantovaným srdcom?

Je to už siedmy rok.

Bolo to pre Vás ťažké rozhodnutie?

Herectvo v Dome kultúry mi nevynášalo, a bolo sa treba starať o rodinu, tak som šiel pracovať na banskú mechanizáciu ako banský mechanik. Ešte keď som robil na Bastre, operovali mi chrbticu v Brne ako tridsaťtri ročnému. Raz sa mi stalo, že som odpadol. Bola to embólia. Za pomoci lekárov som sa z toho dostal a vtedy sa začalo odvíjať u mňa dejisko s hlavným predstaviteľom - srdcom. Začal som byť veľmi vyčerpaný, unavený. Dôkladne ma vyšetrili a po preliečení a zhoršení stavu som sa dostal do Bratislavy. Tam behom pár dní zistili, že treba so srdcom niečo robiť. Pani doktorka to nazvala transplantáciou. Zľakol som sa a z titulu automechanika som si polo-

žil otázku: „Čože je to piest, motor, ktorý ide len tak vymeniť bez problémov?“ Pretože sa mi stav veľmi zhoršoval, nevládal som chodiť, zadýchal som sa a srdce mi fungovalo len na dvadsať percent, začalo sa o tom horúčkovo uvažovať. Pretože ešte nebol v Bratislave zostavený úplný operačný tím a nemali otvorené oddelenie, zobrali ma do Brna a tam to nabralo rýchle obrátky. No bol problém nájsť skupinu darcu, ktorú potrebujem a tak som čakal v tom ťažkom stave vyše roka. Vtedy mi veselo nebolo... Poslali ma domov, zhoršil sa mi stav. Zatelefonovali mi, aby som bol nachystaný na cestu aj s potrebnými vecami. Trikrát sa zopakovalo, že mám byť pripravený a nič. Až prišiel vytúžený deň. Oznámili mi, že už majú vhodného darcu, sanitkou ma odviezli na letisko v Prievdzi, z letiska vrtuľníkom do Brna. Tam ma prevzala rýchla sanitka, v ktorej ma už zobliekali a doviezli do nemocnice U sv. Anny. Umyli ma, podpísal som reverz a zaspal som.

Vzdychli ste si v tej ťažkej chvíli: „Bože, pomôž!“ ?

Ja ani tak nie, ako moja vzácna manželka. Ona pamätala na všetko. Bol to frmol so všetkým.

Aký bol váš prvý pocit, keď ste otvorili oči?

Dýchalo sa mi lepšie, sviežejšie, no bol som veľmi ubolený. Povedal som si: „Žijem.“ Až po prebudení po operácii na druhý deň som si uvedomil, že to, že žijem, je skutočne tak, že asi Boh držal nado mnou ochrannú ruku. Ale vzápätí som mu vyčítal, prečo to dopustil mojej rodine. Nevyčítal som mu seba, ale to, že som tým zarmútil mojich najbližších. Najmä mama to ťažko znášala. Možno sa jej chuderke tým aj pohoršilo na

zdraví. Moja žena to akosi vždy uhovorila, utriasla a upokojila ma, aby som úvahy nechal tak, že ona cíti, že to dobre dopadne. V nemocnici sa mi zdalo, akoby som tam bol celé roky. Sedem dní som ležal v sklenenej miestnosti napojený na všetky prístroje, aby som sa nenakazil vírusom. Potom sa to trochu uvoľňovalo, zobrali mi preč drôty, potom nastalo rôzne dotváranie. Prišli iné komplikácie a dostával som transfúziu krvi. Znovu začal boj o život. Najprv mi zrážali horúčku a bol som celý obložený ľadom (bolo to strašné). Nastalo čistenie, predychávanie, bežné cviky prstami a nohami.

Vedeli by ste podľaakovať aj Bohu za to že žijete?

Nuž, už som to aj niekoľkokrát vyslovil. Povedal som to však tak normálne, v ťažobe, nie s hlbším precútením. Nemyslím na to. Viem, že zas, keď sa mi prihorstí, budem iný. Zas poďakujem.

Napadlo vás niekedy, že úspešná operácia bola pre Vás darom od Boha ?

Veru, nenapadlo. Ale moja pani, aj mama to povedali, že bola nado mnou naozaj ruka Božia. Len jedno sa stále pýtam, prečo sa to stalo práve mne. Veď mama si veľmi vytrpela tým, že nemohla za mnou ani prísť do nemocnice. No na sviatky sme si ju potom vzali k nám. Manželka si rozumela s mamou, aj keď začiatky bývajú vždy ťažšie. Spoločne počas operácie trpeli so mnou obe i moje dcéry a celá rodina. Ale ja verím, že s mamou a všetkými sa tam hore raz stretneme. Viete, s mojou vierou to bolo tak - učili nás klaňať sa padlým bojovníkom na námestí ... No mama sa za mňa veľmi modlievala, aj keď nevládala na boľavých nohách chodiť do kostola.

Vieme, že ste boli aktívnym športovcom. Pomohlo vám to v pooperačnej

rekonvalescencii? Čo považujete za najväčšiu pomoc?

Je pravda, že bolo dobre, že som bol vyšportovaný. Nemal som ochabnuté svalstvo. No najviac mi pomohla moja zlatá žena. Robila so mnou trpezlivo cviky doma i na rehabilitácii. Mala zo mňa určite aj vysoký tlak. Veď mala na starosti deti i mňa. Mám dobré deti, som Bohu vďačný za všetko, aj keď to nespomínam, je to vo mne, žijem to. Som asi nepraktizujúci kresťan, ale žijem vieru v sebe. Tiež mi pomáha aj myšlienka na malú vnučku, ktorú mám veľmi rád. Aj do košielky na krst sme jej dali krížik.

Sú k vám ľudia tolerantní?

To máte tak. Poľutujú vás. No ja ľútosť nepotrebujem. Sústredil som sa na iné hodnoty života. Nie je mi dobre, som však vďačný za každý deň života. Nastali iné problémy, napríklad aj to, že som zaľahol práve vtedy, keď deti potrebovali pomoc. Potrebujem mimoriadnu výživu, vitamíny, nielen lieky. Som úplne bez imunity. Najprv som chodil s rúškom, aby som sa mohol nadýchnuť. Môj život sa úplne zmenil. Pripadá mi to, že žijem ako v inkubátore. Nemám na čele napísané, že som transplantovaný. Hanbím sa poprosiť, aby ma pustili sadnúť, keď mi je ťažko a mnoho ďalších vecí.

Bije vo vás nové srdce. Ako to prežíva vaša manželka Tatiana a okolie?

Najprv by som chcel poďakovať a ani neviem nájsť slová vďaka v sebe pre manželku, že pri mne vydržala v toľkom utrpení. Možno som jej to nikdy ani takto nepovedal. Každým krokom so mnou žila a trpela. Aj keď jej to nehovorím, isto vie a cíti, že som jej a deťom veľmi vďačný. Každý týždeň chodili za mnou deti do nemocnice z Prahy. Manželka so mnou odovzdane prekonávala ťažké obdobie. A to mi pomohlo vystrábiť sa

z najhoršieho. Som rád, že je manželka ku mne tolerantná a pokojnejšia, lebo ja som často z mnohého mrzutý. Tiež mám chápavú obvodnú doktorku a lekárov, ďakujem im za veľa. To, ako teraz žijem, sa zdá niekomu ako živorenie, no som rád, že som so srdcom z najhoršieho von. Nastali ďalšie problémy. Prestávajú mi slúžiť nohy, zostal som pomalý a citlivejší, zaraz mi zvlhnu oči. Lekári hovoria, že to je od prežitej bolesti. Veď z môjho srdca zostal len hlavný nerv. Je isté, že sa to musí niekde prejaviť. Šťastie, že viem mnohé prekonať i zakryť veselou náturou a humorom. Srdce mi bije ako zvon. Ak by som chcel zhodnotiť ľudí vôkol seba, môžem povedať, že mám rád ľudí a nestretol som sa so zlými ľuďmi, iba s nechápajúcimi. Pozerám sa na nich cez srdce.

Chodíte na pravidelné kontroly?

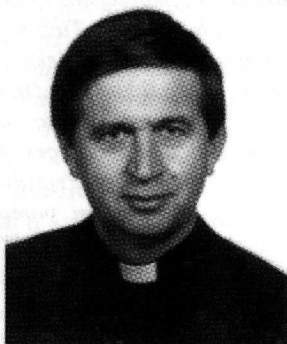
Päť rokov som mal v Brne „záruku“ po operácii. Lekárskemu tímu v Brne vďačím tiež za veľa. Chodil som k Moravákovi na ošetrovanie. Teraz chodím do Bratislavy. Lekári sú ku mne tiež veľmi starostliví, telefonujú mi, pozývajú ma na kontroly srdca i ostatných orgánov, napoja na prístroje. Raz za pol roka chodím na veľké kontroly. Aj mojej doktorke som vďačný.

Prvýkrát sa narodil 25. októbra v roku 1948. Dvadsaťoktého októbra 1997 slávi narodeniny druhýkrát. Pri oživovaní po operácii, mu doktor povedal: „Pane, slavíte ďalší narodeniny!“ Keď si pán Vysočáni pýtal od lekára rodný list na druhé narodeniny, odpovedal mu:

„Ty jsou bez něj!“

Rodný list má isto iste, tak ako všetci, vystavený v srdci Stvoriteľa ...

Pripravila Anka G.

Päťdesiat rokov v živote kňaza sú radosti, strádania, múdrosť v prekonaných skúškach a skúsenosti, ktoré je treba rozdávať ďalej.

Vážený dp. dekan Mons. Ján Bednár, prajeme Vám, všetko najlepšie k životnému jubileu, ktoré slávite 1. apríla, veľa zdravia, radosti, síl od Pána a ochranu Panny Márie, aby ste vládali slúžiť Bohu a ľuďom vo svojej druhej polovicike života so svojím entuziazmom.

Nech Vás sprevádza Božia múdrosť a pokoj. Prajeme Vám, nech všetci svätí Jánovia vyprosujú každodenné požehnanie Vašej práce a služby.

Redakcia

Teofil Klas:

VRAVEL SI VŽDY, ŽE SPÍM

*Som Lazár, Pane, ten,
ktorého si už stokrát z mŕtvych vzkriesil,
lež nikdy úver môj si na klin nezavesil.*

*Vravel si vždy, že spím
a že to iba prebudíš ma zo sna,
no zbavil si ma veru smrteľného ostňa.*

*Som Lazár, Pane, ten,
čo toľko hlási sa ti za priateľa,
lež pre priateľstvo toho neurobil veľa.*

*Tys' priateľ naozaj,
veď podstúpil si Kalváriu za mňa,
aby až dôjdem,
smrť i pre mňa bola slávna.*

*Som Lazár, Pane, ten,
čo pri nohách ti ľútostivo klačí
a bez slov pýta sa, čo od neho ti načím.*

*Ty s láskou dvíhaš ma
a utešuješ radou smerodajnou:
Prebuď sa, priateľ, nespí, vstaň
a kráčaj za mnou!*

Zomrel diakon Ing. Ján Farbiak

* 30.3.1927 † 26.2.2004

Začiatok tohtoročného pôstu, mementa ľudskej krehkosti a pomínutelnosti, poznačil prievdzskú farnosť nečakaným odchodom do večnosti trvalého diakona Ing. Jána Farbiaka. Zomrel vo veku nedožitých 77 rokov dňa 26.februára 2004. Pohrebné obrady za hojnej účasti veriacich vykonal dňa 1.marca o. biskup Mons. ThDr. Tomáš Galis.

Nech naša modlitba sprevádza jeho stretnutie s Pánom, ktorému verne slúžil až do poslednej chvíle života.

V budúcom čísle BARTOLOMEJA priblížime obšírnejšie osobnosť Ing. Farbiaka.
M. Puvák

KAŽDÝ ČLOVEK MÁ SVOJHO ANJELA

Spomínate si? Nad detskou postieľkou je zavesený obrázok strážneho anjela, ktorý sprevádza dievčatko a chlapca, keď prechádzajú cez nebezpečný úsek nad riekou. Pri predstave, že každé dieťa má svojho anjela, sa rodičom uľaví. Viera a pevné presvedčenie, že dieťa je pod ochranou, oslobodzuje rodičov od ich prehnanych až úzkostlivých starostí. Predstava o anjeloch pomáha deťom a neskôr aj dospelému človeku rozvíjať svoju vlastnú osobnosť. Dieťaťu sa ľahšie hovorí o anjeloch ako o Bohu.

„KAŽDÝ ČLOVEK MÁ SVOJHO ANJELA“ je názov pozoruhodnej knihy, ktorú napísal duchovný benediktínskeho opátstva Münster – schwarzach Anzelm Grün, OSB. Autor vedie kurzy rozjímania, hlbokého psychologického výkladu snov a životných postojov. Svoje poznatky sprístupňuje kňazom i laikom, veriacim i neveriacim v bohatej publikačnej činnosti. Jeho knihy sú veľmi populárne nielen v Nemecku, ale prekladajú sa do mnohých ďalších jazykov. Kniha má 116 strán a vyšla vo vydavateľstve Alfa konti v roku 2003.

Autor knihy sa vyjadruje o anjeloch obraznou rečou, ktorou sprístupňuje poznatky o vnútorných zdrojoch, o vnútornej sile, o tom, ako nám Boh po-

máha aj prostredníctvom anjelov. Vychádza z biblických príbehov o anjeloch, ktorí prichádzajú človeku na pomoc a ukazujú mu cestu. V 24 príbehoch opisuje, ako anjel vstupuje do bezvýchodiskovej situácie človeka, ako ho aj iní ochraňujú, bránia a otvárajú mu oči, aby sa pridržal cesty, ktorá vedie do skutočného života.

Biblia pomenúva troch anjelov. Rafael – anjel, ktorý uzdravuje, Michal – anjel,

ktorý za nás bojuje a Gabriel – anjel, ktorý zvestuje narodenie Ježiša.

Každý človek má svojho anjela. V tom spočíva radostná zvesť biblických príbehov a v tom väzí aj poznanie duchovnej tradície. Každý človek potrebuje v príbytku svojej duše zvláštne miesto na sebaobranu, miesto svojej vlastnej tvorivej a hlbavej myšlienkovkej činnosti, miesto pokoja.

V týchto priestoroch ľudskej duše môžu prebývať v človeku anjeli, ktorí ho vedú k nežnosti, láske a chuti žiť. Anjeli dávajú ľudskej duši krídla, sprevádzajú nás vo všetkých situáciách nášho života, v samote, v strachu, v depresii, ba aj vo chvíli našej smrti.

Doporučujem, aby si túto knihu prečítali najmä rodičia.

Ida Hantabálová

HĽADAJ RADOSŤ V PÁNOVI!

Tento krátky slogan bol nosnou myšlienkou tradičného detského maškarného plesu. Ako každý rok, aj teraz bol pre deti pripravený bohatý program. Spievali sme ukazovačky, tancovali eRko tance, hádali hádanky, losovali tombolu, zažili rýchle dostihy a na chvíľu boli dokonca trpaslíkmi. Medzi deťmi tancovali animátori inšpirovaní prevažne rozprávkami – Červená Čiapočka, Snehulienka, strigy, no najmä tohtoročný hit – Šmolkovia.

Úplne nová generácia farskej mládeže sa potom zabavila na svojej fašiangovej zábave. Nechýbali samozrejme diskotékové hity, ale ani ľudové piesne, a to najmä polky.

Obidve akcie mali pozitívnu odozvu. Všetkým sa páčilo a nikto sa nestáľoval. Aj tento rok sme sa teda pekne zabavili najmä na chválu Pána a našli v ňom svoju radosť.

80 ROKOV SKAUTINGU V PRIEVIDZI

Pri príležitosti osláv jubilea fungovania tejto predovšetkým mládežníckej organizácie v našom meste sa 21. februára naplnila jedáleň SOU Falešníka veľmi rôznorodým a predsa milým spoločenstvom. Dôvodom zorganizovania „Skautského plesu“ však nebola len jubilejná oslava, ale aj tzv. „Deň sesterstva“ – skautský sviatok, ktorý pripadá na 22. február, teda na deň narodenia zakladateľa organizácie Lorda Roberta Badena Powella. Aktívni aj odrastení skauti a skautky, mladší členovia z radov vľčat a včielok, rodičia, zaslúžilí činovníci i všetci ostatní vzácní hostia si pripomenuli stručnú históriu skautingu v Prievidzi. Spomínali na chvíle, keď sa veľmi darilo i na tie, keď bol skauting násilne zrušený.

Príjemný večer pokračoval pripravenou prezentáciou jednotlivých oddielov. Potom nasledoval zábavný program a pre mnohých posledná tohtoročná fašiangová zábava. Podujatie sa skončilo už za tmy, pri svetle sviečok, za spevu tradičnej Večierky. Pre mnohých zúčastnených bude oslava osemdesiatin 14. zboru Watomika jednou krásnou spomienkou.

Stránku pripravil Alojz Vlček

ROZPRÁVKA SPOD KLĀKU

V piatok sa spustila taká chumelica, že II. oddiel skautiek Poniklec nám odriekol účasť na výstupe na Kl'ak, okrem jednej odvážnej nepremokavej skautky. Pridala sa k našej patrolle a neofutovala.

To, čo sme uvideli hore, sa už nedá nazvať ani rozprávkou. Snežná nádherná IDYLA. Fučal síce vetrisko, ale stálo to za to. Vystupovalo sa nám dosť ťažko, lebo hĺbka snehu sa často nedala odhadnúť ani zďaleka. Zblízka sme to rýchlo zistili, keď Greenhorn zmizol takmer po pás. Nič nás nezdržovalo, iba umelecké fotografické sklony Palčeka. Podaktorí fotili,

podaktorí sa snažili spustiť akúsi lavínu a podaktorí sa váľali v snehu.

Dvaja ľudkovia, čo nás predbehli nám povedali, že hore sa nedá ísť. Taký vietor fučal, že sme sa radšej vrcholu zriekli. Cestou dole sme našli pekné miesto, že keď sa niekto rozhodne na Kl'aku bývať, tak tam je to vhodné... Brrr!

Pred odchodom autobusu bol čas na horúci čaj. Bolo naozaj rozprávko...

Jag

COUNTRY BÁL - ZVOLEN

Víkend 7.– 8.2. 2004 patril Zvolenu a hlavne prvému celoslovenskému skautskému country bálu.

Šli sme vláčikom, v Hornej Štubni sme mali zážitok, spojený s fantáziou Russia...

Vo Zvolene sme si popozerali hrad, studňu na nádvorí a dozvedeli sme sa názvy všetkých stromov v parku. Vrátili sme sa späť do telocvične, kde sme boli „ubytovaní“.

V budove Technickej univerzity sa už mohlo začať to, načo sme tam prišli.

Country bál - tancovačka do sýtosti. Naučili nás aj zopár úplne super country tančkov a írskych ľudových. Viacerí sme sa zapojili do súťaže dvojíc. Partner ma síce povláčil po parkete a svoje nohy som nie vždy mala pod kontrolou, ale čuduj sa svete - skončili sme druhí.

Aj noc prebehla úplne podľa očakávaní... Podaktorí sa pokúšali spať a tí ostatní kecali a budili. Zhodli sme sa: na budúci rok ideme znovu!

Palček

Milé dieťaťko, čo si sa nikdy nemohlo narodiť!

Píšem Ti tento list, aby som Ti porozprávala o svete. Najprv je zima. Celá príroda je zasnežená, pokrytá bielou dekou. Sniežik tancuje vo vetre ako sto malých tanečníč a vonku je veľmi chladno, preto keď sa ideme hrať so snehom, treba sa dobre poobliekať. Rada si sadnem ku oknu a pozerám sa na sneh, čo tancuje v zimnom chladnom vzduchu.

Potom príde jar, príroda sa prebúdz a zvieratká vychádzajú zo svojich domčekov von hľadať jedlo. Kvietky rozkvitajú a stromy sa obliekajú do nových zelených šiat. Deti sa hrajú vonku a začína byť teplejšie.

Keď príde po jari leto, slnko páli a ľudia chodia na výlety, či pri more, alebo na hory. Ovocie rastie a všetci sú radi, že už

prišli prázdniny.

Napokon príde jeseň, ruch v prírode, listy padajú zo stromov a lietajú v chladnom jesennom vetre. Deti si púšťajú farebné šarkany do vetra a tie lietajú ako motýle.

Zvieratá sa vracajú do svojich brlohov, kde sa v teple niektoré chystajú spať celú zimu.

Vieš, dieťaťko, že život je krásny dar, čo nám Boh dal a mne je veľmi ľúto, že si sa nemohlo narodiť. Vieš, že keby si sa mohlo narodiť,

možno by sme boli priateľky a mohli sme sa spolu hrať. Teraz už musím ísť, lebo mamka ma volá, ale myslím si, že Ježiškov poslík Ti doručil môj list.

Veronika, 8 rokov

M A R E C

V tomto mesiaci sa naše pôstne skutky naplňajú dennými obetami na rôzne úmysly. Mnohí sa budeme veľa modliť v deň, keď si pripomínáme Zvestovanie Pána a svet sa naplňa prosbami o zachovanie nového počatého života. Pre niekoho problém, ktorý sa pomenúva rôznymi menami... Život - dar, ktorý v tak ťažkej dobe prísnych zákonov prijala Panna Mária aj jej ženích Jozef, ktorého sviatok si v marci tiež pripomínáme. Vo svojej úplnej dôvere a odovzdanosti Bohu pochopili zmysel. Aj my môžeme pochopiť, ale len v dôvere, že čo práve Boh zamýšľa, je pre nás bezvýhradne dobré.

25. marec je ale aj dňom, kedy má byť zapálená pochodeň na nové olympijské hry (OH). Pri skúmaní histórie zistíme, že prvotné OH vznikli na počesť pohanského boha Dia, ktorý bol násilník a vrah. Modlime sa, nech sa na týchto nových OH zúčastní veľa kresťanov s úmyslom, aby sa v ich úspechoch oslávil náš Trojjediný Boh. Venujme na tento úmysel aj naše pôstne obety a prosby. Nezbúdajme na modlitby, keď budeme sledovať jednotlivé súťaže a väčšina z nás povzbudzovať svojich favoritov pred televíznymi obrazkami.

M.M.

Lyžiarsky výcvik

Počas školského roku sa zúčastňujeme rôznych výletov. Ja mám najradšej lyžiarsky výcvik. Možno preto, že tam zažijem mnoho pekných chvíľ, dobre si zalyžujem...

No konečne! Zobudil som sa do slnečného, ale chladného nedeľného dňa. Bol prvý február - deň nášho odchodu na lyžiarsky výcvik. Stretli sme sa ráno na parkovisku autobusov. Poodkladali sme si lyže a rucksaky, do ktorých nám mamy okrem vecí na oblečenie pribalili aj zásoby jedla. Po rozlúčke s rodinou nás čakala štvorhodinová cesta za dobrodružstvom. Bývali sme vo veľkej ubytovni spolu so žiakmi jednej základnej školy z Prešova. V pondelok ráno, po raňajkách, sme celí netrzepliví čakali na autobus, ktorý nás mal odviezť až k vleku. Aj keď sme museli naň čakať asi pol hodiny, oplátilo sa. Lyžovalo sa výborne. Na druhý deň tiež nešlo všetko ako „po masle“. Nafta sa autobusu minula ešte cestou na vlek. A na tretí deň, keď nás šofér doviezol na miesto činu, vyfúčala mu duša. Našťastie len tá na kolese. Na štvrtý deň sa autobusu nič nestalo, ale cez prestávku, keď som si išiel po vak, strašne som sa nahneval. Niektorí mi popísali batoh, ukradol termosku a navyše zlomil pravé zapínanie. Až keď sa mi nohy nezmestili do topánok, všimol som si, že som zobral cudzí batoh. Posledný deň lyžovania sme mali voľné jazdy. Snehu viditeľne ubudlo, veď celé dni nás z oblohy pozorovalo takmer jarné slniečko. Sobota bola dňom nášho návratu domov.

Lyžiarsky výcvik sa skončil. Vrátili sme sa živí, zdraví a veľmi spokojní.

Marek Šlenker, 8.A

Zápis nových prvákov

V **pondelok 2.2.2004** sa konal v našej ZŠ slávnostný zápis budúcich prváčikov. Na zápise sa deti spoznali navzájom, aj pani učiteľky 1. stupňa a pani vychovávateľky. Otvoríme dve nové triedy spolu so 45 deťmi.

Všetci sa na vás, budúci prváci, tešíme!

V.D.

Piaristi plesali

V **sobotu 21. februára** sa v jedálni ZŠS stavebnej od 17. hodiny začali schádzať krásne dámy a páni na 6. piaristickom plese.

Pozvanie prijal aj provinciál Páter Ján Kováč, SchP., náš P. Ján Hríb, SchP. riaditeľky, učiteľia ZŠ aj gymnázia, rodičia a hostia. V radostnej nálade mnohí vydržali až do ranných hodín. Ďakujeme Pánu Bohu za krásne prežitý deň a za všetkých, ktorí vytvorili tú priateľskú pohodu veľkej piaristickej rodiny.

M.M.

... A SLOVO BOLO U BOHA

Jedenásty ročník celoslovenského kola ekumenickej súťaže v interpretácii kresťanskej poézie a prózy pod názvom ... a Slovo bolo u Boha sa uskutočnil 7.2.2004 v Ružomberku. Pod záštitou Konferencie biskupov Slovenska, Združenia katolíckych škôl Slovenska bolo organizátorom Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku.

Apoštolát umeleckého slova, umenie v službe ohlasovania evanjelia, miesto umenia v Božom pláne! Aj takto možno charakterizovať to krásne sobotné predpoldnie v Ružomberku. Poschádzali sa tam malí, väčší aj dospelí recitátori z celého Slovenska, ktorí zvíťazili v krajských kolách súťaže.

„Každá krása má snahu spojiť nás s Bohom“ (Maritain). Krása slova spájala všetkých prítomných: súťažiacich, ich rodičov, učiteľov a hostí. Báseň či próza je istý druh komunikácie so sebou samým, so svetom. Prostredníctvom nich sa možno deliť o vnútorné bohatstvo, ktorého prameňom je Boh. Umeleckým slovom možno Boha chváliť, ďakovať mu, prosiť ho. Cez hĺbku duchovného posolstva recitátori vyvolávali v poslucháčoch nevšedné zážitky.

Trenčiansky kraj v IV. kategórii (stredné školy - próza) reprezentoval študent sep-

timy Piaristického gymnázia Františka Hanáka v Prievidzi Filip Tunáček. Na súťaži sa zúčastňuje každoročne - tento rok už piaty raz. Zarecitoval úryvok z románu K. Zucharda **Zomri, blázon**. V publiku mocne zarezonovali slová: „*Thomas Morus zomrel. Zomrel za čistotu svojho svedomia, za slobodu vlastného presvedčenia.*“

Po náročnej súťaži nasledovali v každej kategórii rozborly súťažných vystúpení.

Rozhovory s porotcami sú veľmi dôležité pre umelecký rast recitátorov.

A potom prišla najočakávanejšia chvíľa. Vyhlásenie výsledkov, ocenenie a prezentácia najlepších recitátorov. Vážnosť podujatia umocnila prítomnosť vzácneho host'a - predsedu Konferencie biskupov Slovenska Mons. Františka Tondru. S napätím sa čakalo na výrok porotcov. Recitátor z Piaristického gymnázia Františka Hanáka nesklamal. Vo svojej kategórii ob-

sadil **1. miesto**.

Súťaž ... a Slovo bolo u Boha ... opäť ukázala, že mladí ľudia majú vzťah k umeniu, že poznajú diela kresťanských autorov, že prostredníctvom umeleckého slova možno nachádzať Božiu dobrotu, veľkosť a lásku, pociťovať Jeho prítomnosť medzi nami.

M.P.PGFH

ĎAKOVNÁ PÚŤ DO RÍMA.

Nie všetci chceli a mohli ísť za Svätým Otcom Janom Pavlom II do Ríma. Pri návšteve pápeža v našej vlasti sme mnohí zažili úžasnú atmosféru. Pri čítaní transparentov ako napríklad „Svätý Otec miluje Slovensko, Slováci milujú Svätého Otca“ sa určite mnohým zachvelo srdce. Aj keď nástupcu sv. Petra boli vtedy mnohí pozdraviť, nedostalo sa všetkým stretnúť sa s ním.

Pani Gabika Mošaťová bola jednou z tých, čo poďakovanie hlave Cirkvi mohli uskutočniť osobne.

Gabika, čo vás priviedlo putovať až do Ríma, veď Svätý Otec tu bol nedávno?

Veľmi som túžila po stretnutí so Svätým Otcom, ešte keď navštívil Slovensko, no ochorela som. Keďže som nemala možnosť v čase jeho návštevy, priala som si niekedy byť s ním. Zaujímavé na tom je, že pred touto púťou som peniaze nemala, výplata bola v nedohľadne a keďže som tak veľmi túžila, prosila som, aby mi to Pán vyplnil. Stretla ma moja priateľka a oslovila ma: „Už dávnejšie chcem urobiť dobrý skutok a keďže poznám tvoje duchovné aktivity, pomôžem ti, aby si sa mohla dostať za Svätým Otcom. Vďaka Bohu i nej som vycestovala. Stále mi rezonovalo v srdci, že keď Ján Pavol II., tak miluje slovenskú zem, že si nás takto všimol a preukázal úctu a lásku k slovenskému ľudu, patrí sa mu poďakovať, oplatíť mu jeho lásku.“

Aká bola cesta ?

Podmienky neboli pre mnohých dobré, ale to nebolo dôležité. My sme si niesli v sebe isté poslanie, poďakovať sa Jánovi Pavlovi II. Mali sme výborného kňaza – sprievodcu. Modlili sme sa, potom sme mali večeradlo so spevmi a práve modlitby, spevy, humor, radosť nám

pomohli prekonať rôzne prekážky.

Mala púť skutočne charakter ďakovný ?

Keď sme pricestovali do Ríma, ubytovali nás u Saleziánov. Nasledovala prehliadka Ríma, navštívili sme Baziliku svätého Petra, čo bolo pre mňa silným zážitkom. Potom v sobotu sa v Bazilike slúžila svätá omša pre všetkých pútnikov, na ktorej boli prítomní skoro všetci biskupi Slovenska a veľmi veľa kňazov. Svätú omšu celebraval kardinál Jozef Tomko. Bol to úžasný vnútorný zážitok preto, že to bola slovenská omša. Po nej sme sa presunuli do návštevnnej miestnosti Svätého Otca. Naša herečka Eva Kristínová zarecitovala nádhernú báseň, potom nasledoval prezidentov prejav. Po príhovore otca biskupa Tondru nás prišiel pozdraviť Svätý Otec. Prežívali sme niečo neopísateľné. Ďalej zaspievali grécko - katolícki bohoslovci známe : „Ako by to bolo, keby ňa nebolo.“

Po audiencii u Svätého Otca bolo stretnutie v Bazilike svätého Clementa. Aj pri hrobke svätého Cyrila bol s nami pán nuncius Henryk Józef Nowacki, naši biskupi, pán prezident Rudolf Schuster. Modlitbou sme sa poďakovali sv. Cyriľovi a otec biskup Tondra mal krátky príhovor.

Bolo vidieť spontánnosť Slovákov ?

Pravdaže, mali sme slovenskú zástavu, spievali sme slovenské piesne i nábožné, pospevovali sme si v metre i na Svätopeterskom námestí. Prežívali sme veľkú spolupatričnosť k Svätému Otcovi i k našej vlasti. Tam sme skutočne prežívali veľkosť Boha. Nehanbili sme sa za tie piesne, akosi slobodnejšie sme sa radovali z toho, že patríme k Slovensku. Chcem pripomenúť, že sme sa s vďačnosťou a prosbou modlili za Ro-

dinu Nepoškvrnenej, sestru Bernadetu Pánčovú, ktorá nám tam chýbala. Vieme o tom, že si veľmi váži, modlí sa, obetuje sa a taktiež miluje Svätého Otca. Svätý Otec i sestra Bernadeta sú dve živé obete. Keby sme nemali rehole, rehoľníkov, rehoľníčky, kňazov, naše Slovensko by nebolo Slovenskom.

Je škoda, že sa viac zaujíname o svetské veci, poriadame súťaže, kde získať veľa peňazí, než aby sme sa viac duchovne vzdelávali. Prosili sme za celé Slovensko, aby sa obrátilo a spoznalo, aká je jeho úloha a aby sa primklo k Bohu.

Spomínali ste, že Váš vzťah

k pápežovi je ako k vlastnému otcovi.

Keď som bola v jeho blízkosti, cítila som zvláštnu Božiu lásku. Vnútný pocit, ktorý sa nedá popísať. Z jeho pohľadu žiari Božia prítomnosť, čistota, láskyplné teplo. Ja ho vnímam ako svojho otca. Prúdi z neho splynutie s krížom Pána Ježiša. Je naozaj vedený láskavou rukou matky - Panny Márie. Proste napĺňa svoje heslo „Totus, Tuus.“

Som nesmierne vďačná Bohu, že naplnil moju túžbu – ísť na túto púť. Lásku Boha cez Svätého Otca Jána Pavla II. sme si priviezli s jeho požehnaním na Slovensko.

Pripravila Anka.

ZÁŽITOK Z ĎAKOVNEJ PÚTE

Podarilo sa aj mne zúčastniť ďakovnej púte Slovákov k Svätému Otcovi. Bola som veľmi nedočkavá a na stretnutie som sa veľmi tešila. Cesta bola zaujímavá. Zastavili sme sa v Assisi, navštívili viac katedrál. V Ríme po slovenskej sv. omši bola audiencia so Sv. Ocom. Keď som ho zbadala prichádzať, začala som od radosti a dojatia plakať. Jeho prítomnosť vzbudila vo mne ešte väčšiu lásku k nemu. Vyžarovala z neho láska a pokoj. Bol veľmi milý, tlieskal s nami a mával nám. Krás-

ne čítal a poďakoval všetkým Slovákom za lásku.

V nedeľu sme mali prehliadku bazilík, kolosea, anjelského vrchu a starého Ríma. Sprievodcu nám robil dp. Ján Kuneš, rodák z Prievidze. Pri jeho rozprávaní sme ani nedýchali, bolo to nádherné.

Ďakujeme Pánovi za ochranu na ceste a šťastný návrat domov. Ďakujeme za všetkých, ktorí nás sprevádzali a starali sa o nás. Požehnaj ich Pane svojím pokojom.

Jožeffína.

NEPOZNANÝ MIŠÍK

Sú osobnosti, tešiace sa neustálej pozornosti verejnosti, ktorá ich náležito oceňuje. No sú žiaľ aj takí, ktorí aj napriek svojmu nezmazateľnému dielu upadajú do zabudnutia. Nedostatok informácií vedie k zabudnutiu. Kňaz a historik Mikuláš Mišík sa narodil v Prievidzi v roku 1907. Aj keď roky detstva, štúdia

a prakticky celý svoj život v pastorácii prežil mimo rodného mesta, zanechal práve pre Prievidzu dielo, ktoré doposiaľ nie je prekonané. Množstvo článkov, štúdií a hlavne monografia Prievidza (rok vydania 1971) i napriek desaťročiam stále ostáva základnou a referenčnou literatúrou pre všetky práce

z oblasti dejín mesta. Mikuláš Mišík sa na sklonku svojho života vrátil do Prievidze k najbližším, kde v roku 1981 zomrel a spočinul v rodnom a milovanom kraji.

Klub Bôbarov - rodených i naturalizovaných Prievidžanov - sa podujal zmapovať život a dielo tejto bezpochyby výraznej osobnosti. I napriek blízkosti miesta a času stále existujú v životopise Mikuláša Mišíka biele miesta, ktoré Bôbari chcú ozrejmiť. Výsledkom ich snaženia a dokumentačnej práce má byť výstava

„Nepoznaný Mišík“, ktorá by sa mala uskutočniť v rámci tohtoročných prievidzských hodov v polovici augusta. Vážení čitatelia. Isto medzi vami žijú takí, ktorí majú v živej pamäti spomienku na Mikuláša Mišíka, alebo predmet, ktorý je s ním spätý. Klub Bôbarov preto vyzýva, aby sa ozvali. Nech je tento článok pre vás prosbou a motívom k pomoci. Kontakt na iniciátorov akcie je v kníhkupectve LÚČ, kam môžete priniest svoj príspevok.

Erik Kližan

PUSTOVNÍK

Jeden pustovník žil v horách štyridsať rokov. Bol zvedavý, či niekto ešte viac slúži Bohu ako on. Zišiel do mesta a v hostinci si chcel zajať. Služky v hostinci sa opýtal: „Dcéra moja, ako ty slúžiš Pánu Bohu?“

Služka mu odpovedala: Ja sa nemám kedy modliť, mám veľa práce.

- Keď ráno vstanem, iba sa prežehnám svätenou vodou, pozriem na kríž a poviem: **Dobry Ježišu, zachráň ma dnes od ťažkého hriechu.**

- Keď sa obliekam, poviem: **Ó, dobrý Ježišu, ty si bol oblečený do posmešného plášťa pre moje hriechy, ľutujem ťa.**

- Keď sa umývam, myslím na to, ako si Pilát umýval ruky, keď súdil Pána Ježiša.

- Keď idem po drevo, predstavujem si, ako bol Pán Ježiš pribitý na dreve kríža.

- Keď kúrim, myslím si na to, ako sa Peter hrial pri ohni, keď Pilát súdil Pána Ježiša.

- Keď idem pre vodu, myslím si: **Pán Ježiš išiel cez potok Cedron.**

- Keď zametám, pozriem na kríž a poviem: **Dobry Ježišu, ty si bol metlami a prútmi šľahaný pre moje hriechy, ľutujem ťa.**

- Keď dávam obed, vďačne posluhujem, ako by som obsluhovala Pána Ježiša pri Poslednej večeri.

- Keď sa večer vyzliekam, pri pohľade na kríž poviem: **Dobry Ježišu, z teba strhli šaty pre moje hriechy, ľutujem ťa.**

- Keď si večer idem ľahnúť, prežehnám sa a poviem: **Dobry Ježišu, ty si ležal v hrobe. Čo bude s mojou dušou, keď moje telo uložia do hrobu?**

BUĎ MI VTEDY MILOSTIVÝ! To si opakujem každý deň.

Pustovník jej odpovedal: „Dcéra moja, ty viac slúžiš Bohu ako ja, lebo celý deň myslíš na Ježiša.“

Alica Karaková

POCHVÁLENÝ BUĎ PÁN JEŽIŠ KRISTUS!

Srdečne Vás všetkých pozdravujem tu, z ďalekého východu na Tajwane. Teším sa, že budeme mať spolu aspoň takouto formou listu spoločenstvo.

Je to už takmer pol roka, čo som opustil rodné Slovensko, aby som sa vydal sem na ďaleký východ a začal tu svoje pôsobenie v rámci programu OTP - misijnej praxe. Mojou hlavnou úlohou je teraz prvé dva roky naučiť sa aspoň základné znalosti čínštiny, teda pekinského dialektu, ktorým hovorí asi 70 % celkovej populácie Číňanov. Táto práca je každodenným drilom a poriadnym tréningom mozgu. Človek potrebuje nesmierne veľa trpezlivosti pri písaní charakterov (znakov), vyslovovaní slov v správnych tónoch... Niekedy sa mu zdá, akoby sa vôbec nič nenaučil, práve naopak, akoby všetko zabudol, ale predsa napriek všetkému robí aké-také pokroky. Človek tu v misiách musí sa držať Pánovej ruky, lebo často sa ľudské zdroje rýchlo vyčerpajú a vtedy musí prísť sila zhora...

Misia je predovšetkým veľká výzva nasledovať Pána Ježiša, ktorý nám povedal: Idte do celého sveta

a ohlasujte evanjelium celému svetu! A tak aj dnes, ako po všetky časy, Cirkev posila synov a dcéry do všetkých kútov sveta, aby tam svedčili o sile Kristovej milosti... Vidím, ako toto poslanie mení človeka, vchádza viac a viac do jeho vnútra, je to, akoby sa rodil opäť nový človek. Ak chceme priniesť evanjelium do akejkolvek kultúry, sami musíme vojsť dovnútra, aby sme mohli hovoriť jazykom a prostriedkami, ktoré sa dajú počítať ako im vlastné... A toto sa nedá uskutočniť bez vlastného zainteresovania a osobnej premeny.

Čínska kultúra je veľmi osobitá aj vďaka tomu, že sa dlhé roky vyvíjala samostatne a nebola zasiahnutá takými zmenami ako sa trebárs udiali na európskom kontinente. Je právom hrdá na svoju viac ako päťtisícročnú tradíciu. V tomto kontexte sa treba pozeráť na misiu uprostred tejto kultúry... Človek sa prišiel učiť, aby mohol poznať a poznať aby mohol milovať, pretože milovať môžeme len to, čo poznáme. Ja osobne teraz vnímam, že misia je dielom spoločenstva a práve uprostred tejto kultúry to platí dvojnásobne, pretože

naša znalosť
z v y k o v ,
j a z y k a
a kultúry
bude do
konca života
obmedzená.
Práve preto
je potrebné
naučiť sa
spolupraco-

Foto: Peter
Gendiar
na výlete
s priateľmi

vať s ľuďmi tejto kultúry, oni nám pomôžu odkryť spôsoby a cesty, ako vojsť do vnútra a hlásať tu evanjelium. Ako povedal náš **svätý Jozef Freinademetz**, prvý misionár našej spoločnosti, ktorý pôsobil v Číne: „...**jediná reč, ktorej rozumejú všetci, je láska...**“

Tu na Tajwane sú ľudia veľmi priateľskí a otvorení, k cudzincom sa správajú obzvlášť milo, sú radi, keď sa zastavíte pri nich na kúsok reči, veľmi si to vážia a považujú. Často vás na ulici alebo v doprave zastavia, spýtajú sa, odkiaľ ste a čo tu robíte, deti na ulici volajú: aha, waikuoren - cudzinec - s tým sa však nedá nič robiť... Každý deň je novou výzvou porozumieť jazyku a ľuďom tejto starobylej kultúry.

Na Tajwane je katolíkov asi 1,5 %, spolu s protestantmi je kresťanov asi 4 % celkovej populácie, prevažujú tradičné náboženstvá, ako je budhizmus, konfucianizmus, taoizmus, ktoré dnes však už ťažko od seba jasne odlíšiť a identifikovať. Taiwan je politicky otvorený k západnému svetu, najmä USA má veľký vplyv na myslenie a orientáciu v hodnotách. Taiwan nejaví záujem o spojenie s kontinentom - veľkou Čínou, hoci ona často hrozbami sa snaží vynútiť tlak, aby sa Taiwan k nej pripojil oficiálne. S tým súvisia viaceré veci, najmä však ekonomická vyspelosť Taiwanu, ktorý je computerovou veľmocou na svetovom trhu. Ľudia tu pracujú veľmi tvrdo, peniaze sú pre Tajwancov hlavným hnacím motorom, často sa v závodoch pracuje nepretržite, načo doplácajú najmä menšiny, ktoré sem prichádzajú z chudobnejších krajín, ako Indonézia, Vietnam, Thajsko, Filipíny. Títo často pracujú až v neľudských podmienkach, za neprimerane nízky plat, pretože sú veľmi lacnou pracovnou si-

lou. Jednou z našich úloh tu na Tajwane je apoštolát a pomoc práve medzi námedznými robotníkmi, ktorí sem prichádzajú pracovať. Vláda tu veľmi nie je otvorená pre kresťanstvo, napr. na univerzite sa nesmie verejne presviedčať, alebo ohlasovať náboženstvo, dá sa o tom hovoriť len nepriamo alebo ak študenti prejavia záujem. Aj pri otváraní nových kresťanských škôl je veľa problémov, pričom sa platia veľké poplatky za nájom a školné. Často sa katechézy robia až po hodinách v škole, teda nie v procese vzdelávania. A tak sa dostáva náboženstvo na okraj, ako niečo menej dôležité.

A práve tu nás Pán povolal hlásať jeho radostné posolstvo evanjelia. Človek na tejto ceste potrebuje milosť, ktorá mu kliesni cestu cez problémy osobného charakteru, ale aj vonkajšieho, ktorý je spojený s odlišnosťou kultúry, ale aj myslenia. Preto by som Vás všetkých, ktorým sa dostane tento list do rúk, chcel pozvať, aby ste pamätali na Číňanov vo svojich modlitbách, aj na všetkých misionárov, ktorí pracujú v tejto kultúre. Ako som už spomenul, misia je dielom spoločenstva a aj Vy sa môžete stať jeho súčasťou, a to modlitbou, obetou a svojím svedectvom tam, kde sa práve nachádzate.

Na záver tohto listu by som Vám všetkým chcel poďakovať za Vaše modlitby a pomoc, ktorú som od Vás prijal, nech Pán Ježiš je vám odmenou za Vašu námahu a obetu. S vďakou a úctou si na vás všetkých v modlitbách spomínam

Nech žije Srdce Ježišovo v srdciach vašich i v srdciach všetkých ľudí! Panna Mária, Nepoškvrnená nevesta Duha Svätého, oroduj u svojho Syna!

Peter Gendiar SVD

(časť listu)

LITURGICKÉ OKIENKO

7. marca - 2. nedeľa v pôstnom období

Č1 - Tvojmu potomstvu dám túto krajinu od Egyptskej rieky až po veľkú rieku Eufrat.

Gn 15, 5-12. 17-18

R - Pán je moje svetlo a moja spása.

Ž 18, Ž 27

Č2 - Bratia, spoločne ma napodobňujte a všímajte si tých, čo žijú podľa vzoru, aký máte v nás!

Flp 3, 17-4, 1

Ev - A z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj vyvolený Syn, počúvajte ho!“

Lk 9. 28b-36

Apoštolí sa veľmi boja. Ježiš ich cestou dolu potešuje a povzbudzuje, aby boli odvážni.

14. marca - 3. nedeľa v pôstnom období

Č1 - Pán, Boh vašich otcov, Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba, ma poslal k vám.

Ex 3, 1-8a. 13-15

R - Milostivý a milosrdný je Pán.

Ž 103

Č2 - Preto kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol.

1Kor 10, 1-6. 10-12

Ev - ...Hovorím vám, ak nebudete robiť pokánie, všetci zahyniete podobne...

Lk 13, 1-9

Ježiš Kristus si želá, aby všetci ľudia zanechali zlo a konali dobro. On nás miluje, aj svojich nepriateľov. Chce nás všetkých urobiť šťastnými. Preto ho musíme nasledovať v ustavičnom, čo najpokornejšom a najhorlivejšom konaní skutkov náboženského i vnútorného života.

21. marca - 4. nedeľa v pôstnom období

Č1 - Dnes som odňal od vás egyptskú potupu. Preto sa to miesto nazýva Galgala až dodnes.

Joz 5, 9a-10-12

R - Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.

Ž 34

Č2 - Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové.

2Kor 5, 17-21

Ev - ...Ale patrilo sa hodovať a radovať sa, lebo tento tvoj brat mŕtvy a ožil, bol stratený a našiel sa.

Lk 15, 1-3. 11-32

Syn odišiel od otca do sveta. Vo veľkej biede sa rozhodol vrátiť domov, Otec ho zazrel zďaleka a veľmi sa potešil. Všetko mu odpúšťa a druhému hovorí: Tvoj brat bol mŕtvy a ožil.

28. marca - 5. nedeľa v pôstnom období

Č1 - Ľud, ktorý som si utvoril, bude ohlasovať moju chválu.

Iz 43, 16-21

R - Veľké veci urobil s nami Pán a máme z toho radosť.

Ž 126

Č2 - Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi.

Flp 3. 8-14

Ev - Ježiš odišiel na Olivovú horu. Ale zavčas ráno sa vrátil do chrámu a všetok ľud sa hŕnul k nemu. Sadol si a učil ich.

Jn 8, 1-11

Priviedli k nemu ženu, ktorú pristihli pri hriechu. Zlí ľudia ju chcú prísne potrestať. On však hovorí: Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň...A potom povie žene: Ani ja ťa neodsudzujem. Chod' a už nehreš.

OBYČAJNÁ KRÍŽOVÁ CESTA

1. zastavenie: Vedel, že raz to príde, ale navrával si, že to nie je také zlé. Z blízkeho okolia však cítil pocit cudzoty, vedomie odsúdeného na smrť. Potvrdil to aj lekár slovami: Liečba je dobrovoľná, úspech nezaručený. „Nad výsledkom liečby si „umyl ruky“ a veľavravne pokrčil ramenami.

2. zastavenie: Rozhodol sa sám. Nemá čo stratiť a možno je tu ešte nádej, že snád... Odišiel na liečenie. Do nemocnice síce s ťažkým srdcom, ale aj s iskierkou nádeje.

3. zastavenie: „Ste vážny prípad, toto je vaša izba“- prvé slová. Do očí mu vystúpili slzy. „Ach, toto ma čaká.“ To je zúfalstvo. „To nie!“- Mal ohromnú chuť zutekať. Predsa však ostal pre nádej, že snád on nie...

4. zastavenie: Trošku sa pozbieral, vďaka tej milej sestre, ktorá mu dala obrázok Panny Márie, matky, ku ktorej sa tak dobre obracia v ťažkostiach. Veď ju pozná. Táto Matka ho vždy chápe. Včera zomierajúci spolupacient vydýchol s úsmevom a so slovom „mama“ na perách. Bola to pekná smrť. Prestal sa jej báť.

5. zastavenie: Nádejné liečenie, nové lieky, ponúkol mu ich taký láskavý lekár. „Nie je to až také zlé, keď ti chuť pomáhať“- pomyslel si. Akákoľvek pomoc je dobrá. I keď možno nie až taká spontánna, tuší, že za tou ochotou sú príbuzní a známi.

6. zastavenie: Má za sebou zlý deň, prišlo to tak náhle. Ešte že pribehla tá mladá sestrička a vedela si s ním poradiť. Dobré mu padli jej láskavé slová, rád by sa jej odvdáčil. S úsmevom od neho prijala čokoládu, čo jej ponúkol. Mal krásny pocit radosti, že i on ešte vládze dávať, urobiť druhých šťastnými.

7. zastavenie: Už nie, už sa nepostaví na nohy. Zákerňa slabosť, zlá reakcia na lieky. Bože, až teraz si uvedomuje v plnom vedomí, aké to s ním je.

8. zastavenie: Ešte aj toto. Ženské nad ním lamentujú, akoby už mal dušu na jazyku. Ach, nie! Chápe ich, musia sa vyplakať, je im ľúto, hlavne manželke.

9. zastavenie: Sám, napriek toľkému záujmu. Vnútri sa mu čosi láme a v samote nemocničnej noci ho zaplavujú slzy. Slzy zlomenej vôle, ktorá už ďalej nevládze a prepadá sa do beznádej.

10. zastavenie: Slabý a nahý. Veru, už sa nevládze ani sám umyť. Ponížený svojím telom, x- krát zbliekaný inými pri hygienických úkonoch. Nevládný, bez vlastnej intimity.

11. zastavenie: Posledné rany jeho telu i duši. Už vie, že niet nádeje. Môže však ešte zachrániť svoju dušu, keď ho jeho telo tak sklamalo, zlyhalo. „Samozrejme, som katolík“- vyspovedá sa s vedomím, že je to koniec. Pomazanie chorých, sviatosti prijíma s ťažkým premáhaním, ako „klince do truhly“. Tu s nimi však prichádza pokoj a uzmiernenie s Tým, ktorý ho čaká. Už nie je sám!

12. zastavenie: Sestra hlási „exitus“. Pre neho prichádza ticho. Ticho odchádza z vlastného tela, ešte počuje sestru, ako sa pri ňom modlí, ale niečo silnejšie ho volá von zo seba.

13. zastavenie: To, čo bolo jeho srdcu kedysi také milé a vlastné, leží tu zvláštne stuhnuté. Jeho telo.

14. zastavenie: Kladú ho do hrobu, ale duša spieva. Spieva vo svetle večnej Lásky tak, ako dúfali jeho drahí, a ako to on sám vôbec nečakal.

Alica Karaková

FARSKÁ KRONIKA OD 11. 1. 2004 DO 10. 2. 2004

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali

Lenka – Mária Hutirová
Martin Kurej
Maroš Perina
Martin Vrška

Karolína Vrábelová
Timea Putyerová
Matúš Ťažiar

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva

Roman Halaška a Lucia Kostolníková
Viktor Štefanech a Mgr. Soňa – Anna Andrejovská

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Mária Hraňová 81 r.
František Pös 81 r.
Júlia Mečiarová 90 r.
Alžbeta Neuwirthová 68 r.
Rudolf Broniš 76 r.
Jaroslav Malovec 48 r.

Anna Ťažiarová 80 r.
Terézia Boháčová 64 r.
Helena Gromová 93 r.
Emília Pavelková 74 r.
Anna Michnová 81 r.
Jozef Marko 77 r.

Dňa 23. marca 2004 si pripomíname,
že už dva roky nie je medzi nami

PhMr. Gabriel Šimko

Nech mu Pán odplatí všetku lásku a starostlivosť,
ktorou nás zahŕňal celý život.

S láskou a vďakou neprestávajú spomínať a modliť sa za neho
Manželka a deti s rodinami.

KVETNÝ VÍKEND 2004

Diecézne stretnutie mládeže, známe už pod týmto názvom sa tento rok bude konať **2. – 4. apríla 2004**. Ako zvyčajne, počas víkendu, v ktorom je **Kvetná nedeľa**. Všetci duchom mladí zapíšte si to za uši. Dúfam, že sa v Banskej Bystrici aj tento rok mnohí zídeme s našimi otcami biskupmi. Prihlásiť sa na autobus (4.4.2004 o 7:30 od farského kostola) za „mládežnícky poplatok“ 100,- Sk môžete do 21.3.2004 u Juraja Bubnáša a bratov Vlčkovcov.

LUMEN 2004

Populárny festival gospelovej hudby sa koná **31. apríla – 1. mája 2004 v Trnave**. Maturanti, naplánujte si do diárov chvíľkovú prestávku od študijných stresov: píšete „Lumen – Trnava“.

A. Vlčko

INFORMÁCIE PRE PRVOPRIJÍMAJÚCE DETI A ICH RODIČOV VO FARNOSTI PRIEVIDZA - MESTO

Záverečná spoločná príprava bude v nedeľu 21. marca 2004

vo farskom kostole sv. Bartolomeja:

O 14:00 hod. ZŠ Energetikov, Novackého, Mariánska a Malonecpalská

O 16:00 hod. ZŠ Sch I., Sch II., Sch III. a Rastislavova.

Všetky prvoprijímajúce deti si vyzdvihnú oblečenie (dievčatá šaty a venček, chlapci šaty) vždy po detskej sv. omši, ktorá bude v stredu o 16:30 hod. v týždni pred prvým sv. prijímaním u našich rehoľných sestier na Námestí slobody č.13. Všetky zapožičané šaty (bez oprania) a venčeky rodičia vrátia hneď po prvom sv. prijímaní v pondelok od 16:00 hod do 18:00 hod u sestričiek.

Spoveď detí, rodičov a príbuzných bude v sobotu pred prvým sv. prijímaním od 10:00 hod. do 12:00 hod. Vtedy si ešte môžete objednať videokazetu z prvého sv. prijímania za 300,- Sk.

Krst nepokrstených triťakov bude v sobotu pred prvým sv. prijímaním pri večernej sv. omši o 18:00 hod. vo farskom kostole sv. Bartolomeja.

Stretnutie detí pred prvým sv. prijímaním bude vždy v nedeľu pol hodinu pred sv. omšou pred kláštorom rehoľných sestier, odkiaľ pôjdu v sprievode do farského kostola sv. Bartolomeja.

Je dôležité, milí rodičia, aby ste pomohli prvoprijímajúcim deťom naďalej pravidelne chodiť na nedeľné detské sv. omše o 10:30 hod. vo farskom kostole, alebo o 11:00 hod. v piaristickom kostole.

Každú stredu o 16:30 hod. pri sv. omši pre prvoprijímajúcich vo farskom kostole naďalej bude katechéza, nácvik piesní a odpovedí k prvému sv. prijímaniu.

Mons. Ján Bednár, dekan a katechéti

ZÁKLADNÁ ŠKOLA	NÁCVIK	SV. SPOVEĎ	PRVÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE
Energetikov, Novackého, Mariánska, Malonecpalská	Sobota 1.5. 2004 10:00 - 11:00	Sobota 8.5. 2004 10:00 - 12:00	Nedeľa 9.5. 2004 11:00
Sch I., Sch II., Sch III. Rastislavova	Sobota 15.5. 2004 10:00 - 11:00	Sobota 22.5. 2004 10:00 - 12:00	Nedeľa 23.5. 2004 11:00

BARTOLOMEJ — časopis prievidzskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi. Vychádza raz mesačne. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, t. č.: 046 / 542 28 01. Teologický poradca: Mons. Ján Bednár, dekan.

Zodpovedná redaktorka a grafické spracovanie: Mária Melicherčíková, e - mail: mariamm@pobox.sk.

Redaktori: Ing. B. Bullo., A. Gálová, B. Svítok, J. Balážová, MUDr. V. Rumanová, A. Karaková, Alojz a Karol Vlčekovci, M. Melicherčíková ml., J. Bullo st. Náklady na tlač: cca 10,- Sk.

Tlač: PATRIA I., spol. s r. o. Prievidza. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994.

Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Rozsudok smrti

Pred tribunálom Ježiš
a nekonečný rad odsúdených.
V mene zákona - smrť povrazom.
V mene zákona - smrť zastrelením.
V mene zákona - gilotína.
V mene zákona - plynová komora.
V mene zákona - elektrické kreslo.
V mene zákona - ukrižovanie.
Výkriky zúfalstva - žobranie o milosť -
krčové záchvaty plaču - ľadový cinizmus -
lásky.
V mene zákona i bez jeho mena
súdi človek človeka - vinného i nevinného:
na stratu života, slobody,
i na takú každodennú stratu cti
a dobrého mena,
možno na stratu dôvery jedného
či niekoľkých srdc,
ba i na stratu rozumu a lásky.
Ach, Bože, čo to len robíme! Človek súdi
človeka i Boha - nie len na súdnej tribúne,
ale všade,
na každom kroku -
i v hĺbinách svojej duše.

*Ty najväčší a jediný z odsúdených,
odpusť nám, že súdime,
a nauč nás, ako to prijať,
keď súdia a odsudzujú nás.*